

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/111/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010564
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010564.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko C., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 22. apríla 2024, č. k. 8PP/17/2024-37, na neverejnom zasadnutí konanom 6. augusta 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

- Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 22. apríla 2024, č. k. 8PP/17/2024-37, podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) a § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) zamietol žiadosť odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 13. októbra 2021, sp. zn. 1T/76/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) z 10. mája 2022, sp. zn. 5To/20/2022.
- Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený zahlásil sťažnosť.
- Zahlásenú sťažnosť odsúdený odôvodnil vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 14. mája 2024.
- Odsúdený namietal, že vyškolený personál ÚVTOS, v ktorom vykonáva trest a v neposlednom rade aj riaditeľ ÚVTOS odporučili jeho žiadosti. Okresný súd svoje rozhodnutie oprel o nesplnenie jednej z troch podmienok na podmiennečné prepustenie, a to o resocializačnú prognózu, ktorá je podľa riaditeľa ÚVTOS menej priaznivá. Ďalej uviedol, že do výkonu trestu nastúpil 21. februára 2021, teda v ÚVTOS je už viac ako tri roky, čo je dosť dlhá doba na to, aby mohol premýšľať o ďalšom živote. Ešte by rád uviedol, že jeho trestná činnosť bola spojená s jeho drogovou závislosťou, či už to boli krádeže alebo nedovolená výroba omamných a psychotropných látok. Doba strávená vo výkone trestu mu dala to, že ho z drog vymanila a po trojročnej abstinencii a tzv. čistej hlave si uvedomuje, že cesta, ktorou sa v minulosti vydal, nebola správna. Ďalej uviedol, že tento trest je jeho najdlhšie odlúčenie od jeho syna, je to pre neho ťažké, preto sa zamyslel nad ďalším životom. V ÚVTOS mal možnosť dostať sa k omamným látkam, či už to boli rôzne lieky alebo drogy, ktoré odmietol a s ľuďmi, ktorí sa tomuto venovali nekomunikoval a stránil sa ich. Po prepustení z výkonu trestu chce vziať družku a syna a vybrať sa za prácou mimo svojho trvalého bydliska a prostredia, kde páchal trestnú činnosť. Preto žiadal zmeniť rozhodnutie okresného súdu a prepustiť ho na slobodu.
- Prokurátor sa k sťažnostným námietkam odsúdeného ku dňu konania neverejného zasadnutia nevyjadril.
- Okresný súd predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 20. júna 2024.

7. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

8. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

9. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne chyby nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom ani žiadne nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa ako k príprave a priebehu verejného zasadnutia, tak aj k procesu dokazovania. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

10. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Presnejšie povedané, odsúdený vykonal pomernú časť z postupne uložených trestov, lebo od 24. februára 2024 si nepretržite až doposiaľ odpykáva tri postupne nariadené tresty odňatia slobody, konkrétne

- od 19. júla 2021 do 19. októbra 2022 vykonával trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorý mu bol uložený za prečin podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Levice pod sp. zn. 3T/86/2018

- od 19. októbra 2022 do 19. februára 2023 vykonával trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, ktorý mu bol uložený za prečin podľa § 348 ods. 1 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Levice pod sp. zn. 3T/86/2021,

- od 19. februára 2023 s predpokladaným koncom 20. januára 2026 vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 4 mesiace, ktorý mu bol uložený za zločin podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 1T/76/2020.

V prvých dvoch prípadoch išlo o prečiny a v treťom prípade o zločin, teda bolo potrebné, aby odsúdený vykonal aspoň pomernú časť z týchto trestov (z prvého 1, z druhého 1, z tretieho 2/3). V zmysle uvedeného mu nárok na podmiennečné prepustenie vznikol 24. februára 2024, čo správne ustálil aj okresný súd.

11. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, čo vyplýva aj z hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

12. Krajský súd sa plne stotožnil aj s názorom okresného súdu, že od odsúdeného, vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú minulosť, stupňovanie závažnosti spáchaných trestných činov ako i na skutočnosť, že bol v minulosti podmiennečne odsúdený, dopustil sa trestnej činnosti počas skúšobnej doby, dokonca aj potom, čo bol vo výkone trestu odňatia slobody, nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje a pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

13. Možno len pripomenúť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

14. Uvedené tak možno uzavrieť s tým, že krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

15. Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že ho riaditeľ ÚVTOS odporučil podmiennečne prepustiť, k tomu krajský súd uvádza, že stanovisko riaditeľa má pre súd vždy len odporúčací charakter, konečné posúdenie splnenia zákonných podmienok predpokladaných v ust. § 66 Tr. zák. je vždy na úvahe súdu.

16. Nedôvodne tiež odsúdený namieta, že jeho návrh na podmiennečné prepustenie bol zamietnutý výhradne len na základe jeho trestnej minulosti. Súdy totiž svoj negatívny záver k žiadosti odsúdeného vyslovili po komplexnom posúdení všetkých relevantných faktorov, teda nielen s poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného, ale reflektovali aj na početnosť a vyššiu závažnosť spáchanej trestnej činnosti (aj za zločin), za ktorú vykonáva postupne uložené tresty a v neposlednom rade tiež výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza je na základe hodnotenia rizika recidívy v jeho prípade menej nepriaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

17. Na vyššie uvedených záveroch nie sú spôsobilé nič zmeniť ani vyjadrenia odsúdeného, že hoci mal v ÚVTOS prístup k drogám či ilegálnym liekom, tak ich neužíval a ich dilerom sa radšej vyhýbal a že po výkone trestu chce odísť aj s rodinou žiť inam, aby sa vymanil z drogového prostredia, v ktorom dovtedy žil. Ide len o ničím neobjektívizované tvrdenia osoby, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť, ktorá bola dosiaľ už sedemkrát súdne trestaná, ktorá od spoločnosti niekoľko krát dostala šancu na nápravu uložením podmiennečného trestu odňatia slobody, no vždy sa k páchaniu úmyselnej trestnej činnosti vrátila. Zjavne teda predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakovane v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či od neho možno očakávať na slobode riadny život“ je namieste. Na základe uvedeného možno skonštatovať, že riziko recidívy je u odsúdeného s ohľadom na tieto faktory stále prívysoké a je treba súhlasiť s okresným súdom v tom smere, že za daných okolností jeho náprava a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.